

Салимхон НАЗИРИЙ

МУҲАББАТНИНГ ТУРФА РАНГЛАРИ

«НАМАНГАН» нашриёти
2006

ИЗЛАНУВЧАН ҚАЛАМКАШ

Салимхон Назирий кўп йиллардан буён бадиий ижод билан шуғулланиб келаётган қаламкаш. Чархий, Чустий каби сўз санъаткорлари билан анча йиллар мулоқотда бўлган ва устодлар таълимини олган шоир асосан газаллар битади. Унинг дил тубидан чиққан самимий сатрларида она юртга, халққа бўлган сўнмас муҳаббат, Вафо ва садоқат жўшиб кўйланади.

Қаламкаш яхши шеър завқу шавқ билгангина эмас, изчил изланиш, тинимсиз меҳнат, ўқиб-ўрганиш билан дунёга келишини яхши билади ва худди шу йўлдан боради. Унинг кўп йиллик меҳнати маҳсули бўлмиш бир неча шеърини китобларида ҳам бу нарса аниқ-тиниқ кўриниб турибди. Шоирнинг қўлингиздаги «Муҳаббатнинг турфа ранглари» шеърини китоби ҳам сизда яхши таасурот қолдиради деб ўйлаймиз.

Охунжон Ҳаким.
Ўзбекистон Халқ шоири.

Ю 32905
0

601 - 1307,36 - 1236200

НГ-----2006

602 - 6,0 - (12) - 06

20 <i>08</i>	Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Mif
A599	

© Салимхон Назирий. «Наманган» нашриёти.

МУБОРАК

(Ўзбекистон мустақиллигининг 15 йиллигига қасида).

Бугун диёр ўзгача, чирой очган бу чаман,
Бағри тўла қувончга, қутлуг катта анжуман,
Шодликлардан энтикиб, ором олиб ҳар жон-тан.
Қутлаб сени олқишлар, азиз она – ҳур Ватан,
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборақ!

Завқи баланд азамат, пахтақору деҳқоним,
Илк ҳосилдан тўқиндир, дастурхонда бут ноним,
Сени жаҳон таниди, қад ростлаган Туроним,
Кулиб боққан оламга, мағрур Ўзбекистоним,
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборақ!

Қанча-қанча бемаҳал, ўтганларни ёд айлаб,
Чирқиллаган армонли, арвоҳларни шод айлаб,
Исломият дини-ла, юртини обод айлаб,
Ақли идрок жўш уриб, Ватанни озод айлаб,
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборақ!

Сенга етмоқ истаган Файзулло боболар чун,
Кодирий, Усмон Носир, Фитрату Элбек учун,
Чўлпонлар ўлган эмас, нияти бўлди бутун,
Жаннати инсонларим, ҳурмати дейман бугун.
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборақ!

Империя кишани бўлакланди чилпарчин,
Мустақиллик тугига байроқ тикди элим чин,
Ҳамкорлигу тинчликни абад халқим истагин,
Мадҳингни дил тубидан, куйлагайман мен бетин.
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборақ!

Сабр айласак шукрона, машаққатлар ўткинчи,
Кўл ушласак мустаҳкам, бузилмагай эл тинчи,
Омон тутган ҳаётнинг инсофу иймон синчи,
Минг тўққиз юз тўқсон бир, моҳи мезон биринчи,
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборак!

Инишоолло ганимдан Тангри ўзи сақлагай,
Янги-янги карвонлар йўлларимиз оқлагай,
Эзгулик сари шахдам бизларни оёқлагай,
Мусулмон қабул айлаб кўксиди ардоқлагай.
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборак!

Илму меҳнат завқидан фарзандлари шод юрган,
Ўғлонлари бўй чўзиб мурити сабза урган,
Атлас кийган қизлари атир ҳидин уфурган,
Кардошларга кўксин очиб мардона кулиб турган.
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборак!

Ал Фаробий, Фаргоний, Навоийлар аждодим.
«Ал жабр»у, «Тиб қонун». «Илми ҳадис» дил ёдим,
Эркин Воҳид, Турсуной, Абдуллалар авлодим,
Сўз дурига омухта бу ҳуррамлик чин шодим.
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборак!

Юртимизда янгрисин карнай-сурнай садоси,
Ёр-ёрларга ҳамоҳанг доираларнинг овози,
Омон бўлсин «Шашмақом», «Чўли ироқ» навоси,
Эркли осмон мусаффо, доим тинчлик ҳавоси.
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборак!

Энди тарих соф тилда бизни очиқ кўр демас.
Қалбни сунъий карлигу, мутелик гами емас,
Хушёр бўлиб сафларда равнақ топгин басма-бас,
Назирий дер: биз учун Ватан ҳар он муқаддас,
Истиқлолга эришган, ўн беш ёшинг муборак!

ВАТАН ШАҲДИ
(Жанговар қўшиқ).

*Биз азиз Ватанни содиқ ўғлони,
Чин дилдан севамиз сени жонажон.
Биз улуғ элларни тинчлик посбони.
Кўриқлаб тургувчи ёвдан ҳар қачон.*

*Биз онгли муқаддас инсон фарзанди,
Билимдон мард йигит, қўрқмас ва жасур.
Биз қардош халқларни метин пайванди,
Меҳридан тинчликка соча олган нур.*

Нақорат

*Бахи айла халқингга маҳорат, кучин,
Хушёр бўл доимо, қўл тутиб аҳил!
Муқаддас юртимиз равнақи учун,
Олга бос, олга бос, олга бос дадил!*

*Биз абад бир бутун ботир, довьюрак,
Тинчликни сақлаган мудом ҳар ёнин.
Биз доим пойлаган қуру туи сергак,
Табаррук ҳур Ватан, еру осмонни.*

*Биз буюк саркарда Темур авлоди,
Қон тўкмай оламни одил забт этган.
Биз суюк забитлар тинчлик бунёди,
Шаҳд юриб мардона муродга етган.*

Нақорат

*Бахи айла халқингга маҳорат, кучин,
Хушёр бўл доимо, қўл тутиб аҳил!
Муқаддас юртимиз равнақи учун,
Олга бос, олга бос, олга бос дадил!*

Ғ А З А П Л А Р

Б Ў Л М А Ғ А Й

*Ғар нијатни яхши қилсанг бесамар кор бўлмагай,
Ғар ҳунарни эъзоэ этган эл аро хор бўлмагай,*

*Тарбият айлаб ҳамиша билса ким дўст қадрини,
Оқибат чекмас фиғонлар меҳрига зор бўлмагай.*

*Ақлу одоб соҳибин бил, комил инсон ҳақ бўлур,
Сўз дурида фикри тоза бағри кенг тор бўлмагай.*

*Аҳли ошиқ соҳиби ким аҳди маҳкам бўлсалар,
Англаки ишқ бобида ул бевафо ёр бўлмагай.*

*Беҳисоб ҳеч нарса йўқдир олам ичра билки сен,
Қуввати белинг мудом ҳам ҳар қачон бор бўлмагай.*

*Оҳ уриб айтар Назирий сизни огоҳ айлабон,
Бундан ўзга асло эссиз умри такрор бўлмагай.*

ОРАСТА БЎЛ

*Дилбарим доим ҳаёт йўлида ораста бўл,
Қўл тутиб ҳар яхши дўст меҳрига пайваста бўл.*

*Тарк этма ошнолигинг дилкушо меҳнат билан,
Ғар қачон эл олдида ишлари шоиста бўл.*

*Кўзлама манман каби давралар тўрини ҳеч,
Комиллик ўзи баланд, майлига сен настда бўл.*

*Муҳаббат бобида эй, ишқ аро содиқ санам,
Аҳдида тургувчи чин вафода сарбаста бўл.*

*Зог юриш қилма зинҳор, қоматим алиф дебон,
Катталар қаршида сен дол мисол шикаста бўл.*

*Сухбати соҳиб эсанг бузмагин меъёри тил,
Сўз дегил тўғри ва лек, баҳсида оҳишта бўл.*

*Назирий ният ила шукр этиб ашъорни ёз,
То абад назм богида мухтасар гулдаста бўл.*

КАМ-КАМ БЎЛУР

*Сен ўгил билсанг агар муддао кам-кам бўлур,
Соз ҳунар соҳиблари аҳдида маҳкам бўлур.*

*Инсон эрсанг аввало эътиқод, иймонли бўл,
Чунки улсиз оқибат бир кун бош хам бўлур.*

*Қалб уйин рўшнаю пок, гар тутолса ҳар киши,
Доимо дўст ёрига сидқидил ҳамдам бўлур.*

*Соф ният, меҳнатда зўр, илми ҳам бўлса бутун,
Йўлдаги ҳар бир қадам тўғрию шахдам бўлур.*

*Кун ажаб саҳро олов, тун муҳаббат қўйнида,
Ҳар гиёҳ япроги лаб устида шабнам бўлур.*

*Тилни қилсанг эҳтиёт, фикр этиб лутф айласанг,
Сўз дури дурдонаки, дилда ёруг шам бўлур.*

*Эй Назирий яхшилик меҳридан ашъорни ёз,
Ёзганинг эл дардига доимо малҳам бўлур.*

ОДАМИ ЭРСАНГ АГАР

Одами эрсанг агар одам бўл номига хос.
Чунки бу номдур улуг соҳиби инсонга мос,

Йўқ эрур сендан бўлак турфа хил жонзот аро,
Фикр ила шу бошдаги ақлингни қилгин асос.

Бу ҳаёт йўлида чин манзилинг бахт бўлса гар,
Ҳар ишни ният билан аввало қалбингга ос,

Бўлгуси элга аён маззали омухталиг,
Яхшига эргашгину, ёмонга қилма қиёс.

Бефаҳм нодон ажаб рўбарў ранж этса ҳам,
Англа сен ожизлигин олмагин зинҳор қасос.

Истасанг умри азиз илм олу, меҳнатни қил,
Дилни пок тутгин ва лек, гафлатдан этгин халос.

Назирий шукрона шод кўрганда дўстлар мудом,
Юзлари олин ўпиб меҳр ила багрингга бос.

ОФТОБИМ МЕНИНГ

Неча кунлардан бери танда йўқ тобим менинг,
Тарк этар тунларни ҳам орому хобим менинг.

Ўртаниб ишқ ҳажрида мен ётарман бемадор,
Билмагай ҳолим сира аҳли аҳбобим менинг.

Дарди дил давосини сиррини айтай десам,
Этмагай журъат ажаб хулқи одобим менинг.

Ўй азоб дарёсида оқизар ваҳлар билан,
Комига тортар гоҳи мавжи гирдобим менинг.

Қошимга қаҳ-қаҳ отиб келса ёр қошки эди,
Ёритиб кўнглим уйин юзи офтобим менинг.

Эй сабо, арзим олиб ошиги зоримга ет,
Бир келиб кетсун ушал дурри ноёбим менинг.

Байтларим куйга солиб борлигим шод айла ки,
Номини соғинч дегин фикри китобим менинг.

Айт Назирий аҳдини чин вафо иншосида,
Ул учун бахшида ҳар қиссайи бобим менинг.

ДАВРОН КЕЛИБ

Эй, Ватан! Очдинг жамол, давр ила даврон келиб,
Қад ростлаб топдинг камол, ҳуррият замон келиб.

Ўтмишинг эди армон, руҳ берди сенга дармон,
Эрк тугин тутқазди шон, ҳақ йўлдан имкон келиб.

Тугини тутиб қўлга, ипак йўл-ризқи мўлга,
Карвони чиққан йўлга, шерюрак сарбон келиб.

Эл, Хизир назар қилди, халқим ўзлигин билди,
Бошга бахт тожин илди, меҳрибон ўғлон келиб.

Ҳазрати Бобимни шод, айлади, этди обод,
Паҳлавон илми зиёд, Рустами дoston келиб.

Сен ўзинг асли азал, борлигинг жаннат гўзал,
Шаънингга ёзган газал, шоиру шеърхон келиб.

Юрт оша тўй, тантана, ўн ёшга тўлдинг мана,
Назирий қутлар яна, қошингга шодон келиб.

МАРД ЎҒИЛ, ШИРИН ҚИЗИМ

Файз тўла оқшом бугун, менга боқ шодон юзим,
Кутловим айтай бу кун, меҳр ила кўрсин кўзим.

Хуш этар сизларни ёш, тақдири ҳусни наққош,
Кундузи ҳатто Куёш, тундаги ой, юлдузим.

Бўлмайин асло йироқ, йўлингга ёққан чироқ,
Устозинг берган сабоқ, ўзгамас бу мен ўзим.

Сен учун бахтлар тилаб, пешонанг ўпиб, силаб,
Неки бор яхши тилак, айтайин газал, сўзим.

Икки тан сен дуру лаъл, турмушинг бўлсин асал,
Кетмасин ҳеч бемаҳал, дўсту ёр ёндан тизим.

Қалб уйинг нурга тўлиб, кўпайиб, шод улгайиб,
Бир умр хушнуд бўлиб, ортда қол авлод, изим.

Дилдаги бор муддаом, жам қилиб айтсам калом,
Бахтга ёр бўлгин мудом, мард ўғил, ширин қизим.

ШОИРУ УСТОЗ АТАБ

(Узтоз Оҳунжон Ҳакимнинг 70 йиллигига)

Ассалом, эй покиза соҳиби наслу насаб,
Хулқи хуш ибратга кон, борлиги илм адаб.

Комати зукко-ю хўб, жуссаси малак сифат,
Бағри кенг мўмину лек, қалби пок иозики таъб.

Нисони комил эрур, билганим суҳбат аро,
Сухани гавҳар мисол дур тукар очганда лаб.

*Хар калом ҳалво қадар, танга наф, лаззат берур,
Лутф ила малҳам этар дилга тил меҳрин қадаб.*

*Чехрайи оллар тиниқ, юздан ҳур нурлар ёғар,
Шул сабаб меҳри тўла тўймагай кўзлар қараб.*

*Сизни эл, бу юрт Ватан, то абад эъзоз қилур,
Одами олийжаноб, шоиру устоз атаб.*

*Ситқидил қутлаб дегай, ки Назирий ушбу кун,
Холиқи яктодан шул етмишга юзни тилаб.*

КҮНГИЛ ПИРИ

*Эй латиф сўзи ширин, сўзи ҳам ўзи ширин,
Бор ширинлар ичида, сени суйдим яширин.*

*Қайда бир ширин калом, бўлса гар ул яхши ном,
Эшитиб бордим мудом, ахтариб бирин-бирин.*

*Фикр ила ҳикмат тўқиб, қай бирин сўзин уқиб,
Минг маъно олдим ўқиб, кўзларим ташлаб қирин.*

*Оҳ уриб мен печалар, нурли кун, тун кечалар,
Ўтди умрим қанчалар, билмайин бу ишқ сирин.*

*Согиниб номингни гар, тилга олсам ҳар сафар.
Оғзимдан анқиб чиқар, бўйи хуш гул настарин.*

*Мени чин ошиқ билиб, ҳолима шафқат қилиб,
Лоақал лаҳза келиб, дилдан ол бу гам кирин.*

*Дер Назирий пок юрак, излаб кўп эзгу тилак,
Топмадим Ҳақдан бўлак, ўзга бир кўнгил пириин.*

ЧАМАН ЧОДАК

*Келиб фасли баҳорим бу бўлди гулгун чаман Чодак,
Улуғ масканлари ҳар кун шаҳардек анжуман Чодак.*

*Хавасли соф юраклардан, боқар дўстона кўзлардан,
Тасаннолар ила ҳар дам олган олий самон Чодак.*

*Жаҳон таърифини билгай анинг меҳмоннавоз аҳлин,
Равон ҳар икки тилларда қилар ширин суҳан Чодак.*

*Чин ўғлон, қизларинг чўлда ҳалол мардона меҳнатдан,
Қилиб обод қадим юртни фаравон айлаган Чодак.*

*Ювиб маъданларни тоза, тиниқ чашма суви бирлан,
Буюк юртга тутиб турган ўзинг тилло лаган Чодак.*

*Кучоғингда қавмлар кўп бобо Лутфий назар солган,
Камол топсин ҳамиша ким бағрингда илму фан Чодак.*

*Заминингда сени сақлар чоҳор туғи саҳобанг бор,
Муаррихлар баён этган Бухорою Яман Чодак.*

*Назирий назм аро дерким мудом таъзимда ёд айлаб,
Гулистон мадҳига монанд азиз кўҳна Ватан Чодак.*

Я Х Ш И Д У Р

*Мавжуд ўлса ҳар юракда ишқ ила жон яхшидур,
Маъсуд этмоқ чун бу жонга битта жонон яхшидур.*

*Сақлаб ошиқ қалбда пинҳон ўз вафосин тутса гар,
Марҳами чин бирла қилган аҳду паймон яхшидур.*

*Рўбарў келганда кўзлар кулса аста шарм этиб,
Билки боис баҳи этолган танга дармон яхшидур.*

*Хуш такаллуф айлабон сайр этгали ул нозанин,
Чиқса тунлар сен билан шул нурли осмон яхшидур.*

*Турса шодон чеҳраси гул ёр ёнингда ҳар маҳал,
Суҳбати соз айламакка комил инсон яхшидур.*

*Баҳси шоир ичра мунис тоза дилни хушлабон,
Мадҳ этолса ҳақда ҳар бир тил газалхон яхшидур.*

*Тарих ичра кўп улугдур тўҳфа этсанг яҳиши сўз,
Назм аро аҳли қаламлар битса достон яхшидур.*

*Лутф этармиш ким Назирий таъзимла хуш кўкс очиб,
Бу гариб кулбамга ҳар кун келса меҳмон яхшидур.*

НИГОР ЎЛДИМ

Таваллудим топиб эй дўст қирқи волидда бор ўлдим,
Англаб ёдгорлигим аста иложсиз гамга ёр ўлдим.

Риёзатлар чекиб почор, тирик дунё аро ўсдим,
Бўлиб бечора дил хаста, ота меҳрига зор ўлдим.

Абад яхшига юз боқдим, ёмон инсондан ор этдим,
Ва лекин аҳли орифга закиёу дил нигор ўлдим.

Маниким бу забун толе фалак чархига солди кўн,
Кўриб хил турфа оламни гоҳи кенг, гоҳи тор ўлдим.

Латиф лафз айласам билмас, ажаб осий аъмолар воҳ,
Киши қадрига етмас ул подонлар ичра хор ўлдим.

Умид бирла қаён борсам қўлимдан тутди фозиллар.
Илм сарчашмидан ҳар дам қонмоққа шитизор ўлдим.

Умр ўтгайки тир янглиг ҳаёт бўстонида ҳар он,
Шукрим дину иймонга чинакам барқарор ўлдим.

Мудом соф эзгу йўлларда шикаста дил Назирий дер:
Даҳр дарулфано ичра нетай мен хокисор ўлдим.

ИЗЛАГАНИМ ЯХШИЛИК

Эшитганим, кўрганим тариху давр бўлди,
Менга борлиқ гоҳ равшан, гоҳида абр бўлди.

Тонглар отар, ой ботар, кунма-кун ҳаёт ўтар,
Тўхтамас вақт онлари умримга қаҳр бўлди.

Турфа хил дунё ажаб, сеҳрли макон экан,
Кимларга роҳат бахшу, кимларга жабр бўлди.

Ҳар дам ганиматликни англадим ақл боис,
Дарду гам ошно онлар суянчим сабр бўлди.

Чорасиз ожиз нетай, не шоҳу гадолар ҳам,
Сўнгги саноқ етган кун ер аро қабр бўлди.

Аҳли инсон ичра мен, хокисорман, шод мен,
Олганим оромижон, берганим меҳр бўлди.

Дилга иймон, тилга сўз, илму ризқ берган ўзи,
Соҳиби оламга чин айтганим шукр бўлди.

Нияти пок Назирий Ҳақни айтар ҳамиша,
Излаганим яхшилик, топганим қадр бўлди.

ДИЛНИ ЁР ЭТДИМ

*Ҳабибим ҳар қачон танҳо ўзингга дилни ёр этдим,
Забоним зикрида номинг суйиб кунда ҳазор этдим.*

*Меҳр нуринг кириб кўксим тубига солди рўшнолик,
Кўнгил кўзимни шул боис бекину бегубор этдим.*

*Кўлим очиб ибодатга мудом илму ҳунар тутдим,
Ният нафини билмакни ўзимга касбу кор этдим.*

*Вужуд меҳробида пок жой аро ул гавҳари қалбим,
Мусаффо айлаган инсоф ила иймонни бор этдим.*

*Ажаб хил сирли оламки гуноҳни бут тўсиб бўлмас,
Кўзим тушса доим тавба демакни ихтиёр этдим.*

*Юзим бурдим яқом ушлаб яна шайтон намолардан,
Кули нафс беҳаёлар чун назар заҳрини хор этим.*

*Аё Раббим ёмонлардан йироқ сақла ки то охир,
Аларни мен куфор сўзин эшитмоқликдан ор этдим.*

*Умид бирла мурод истаб умр ўтди ҳалол дўстлар,
Ризойи Ҳақ йўлида чин азиз жонни нисор этдим.*

*Фақир ўлсамда борлиққа абад ибрат билан боқдим,
Ҳаёт мазмунига ҳар дам чинаҳкам эътибор этдим.*

*Яратган Тангрига шукрин бажо айлаб Назирий дер:
Ҳамиша «дил баёру бу икки дастни бакор»* этдим.*

* Ҳазрат Нақшбандий таълимотлари.

ХУШХОН ЭЛИМ

*Сен буюк кўҳна, муқаддас тарихи дoston элим,
Хур Ватан, она заминни айлаган бўстон элим,*

*Аззалий аҳли тамизлар ичра бир офтоб мисол,
Қалб нури қилган мунаввар меҳр ила ҳар ён элим.*

*Чин ҳалол касбу ҳунарда меҳнатин маҳсули мўл,
Кўли гул, марду сахийсан бағри кенг деҳқон элим.*

*Илми тил ҳикматга ҳамдам соҳиби лутфи латиф,
Оламу эллар ичида сен ўзинг хушхон элим.*

*Хўб чунон меҳмоннавозсан, хулқи хуш дилкаш кўнгил,
Шул сабаб асло қошингдан кетмагай меҳмон элим.*

*Тарбият берди жаҳонга Хамсаю, Панж ганж, Ҳадис,
Ҳар сўзи дурга баробар шоиру шеърхон элим.*

*Кун оша ошсин баландлаб бахт томон парвозларинг,
То абад толе қушингга тегмасин мужгон элим.*

*Шукрона айтар Назирий, эй азиз сен юрт учун,
Садқалар бўлсин ҳамиша тандағи бу жон элим.*

ИНСОН БЎЛАК

*Бир бутун олам яралмиш ер бўлак, осмон бўлак,
Ўн саккиз минг олам ичра сон бўлак, инсон бўлак.*

*Кенг жаҳон мулкида танҳо соҳиби қудрат ўзи,
Айланар чархи фалакда кон бўлак, имкон бўлак.*

*Хок, олов, обу-ҳавони сеҳридан қилган бино,
Бу тирик боғи заминда жон бўлак, макон бўлак.*

*Хар гиёҳ тунроқда аввал ризқ тугар майса бўлиб,
Охири айро тушар ул дон бўлак, сомон бўлак.*

*Қайга боқсам бўлди ибрат сирли дунё мен учун,
Бир-бирига ўхшамас тўрт ён бўлак, томон бўлак.*

*Шунчалар мушкул бўлурму турфа хилликни билиш,
Хар вужуд иссиқ томирда қон бўлак, мужгон бўлак.*

*Барча жонлар чин улуги Ҳазрати Одам яшар,
Унда мавжуд битта тан лек, шайтону иймон бўлак.*

*Гар умидли фарзанд эрсанг шуқр этиб қадрига ет,
Ота-она бирла ўтган он бўлак, замон бўлак.*

*Эй Назирий ҳеч адашма бил ониким то абад,
Тиғи ақлинг бирла ажрат яхши-ю ёмон бўлак.*

СЎЗЛА САНАМ

*Сўзла санам, сўзла санам дўсту ёрлардан,
Кўнгил оппоқ юрагида меҳри борлардан.*

*Ҳасратни қўй бахтдан гапир, шодларни чақир,
Бир-бирига қадрдон ҳам бахтиёрлардан.*

*Сўхбат аро жам бўлайлик, хушнуд бўлайлик,
Диллар дилдан баҳра олсин шу дилдорлардан.*

*Кўзлар кулиб, завққа тўлиб мадҳлар этайлик,
Элга ёққан яхши-яхши касбу корлардан.*

*Муҳаббат, ишқ мавзу бўлсин, соҳиблар ўша,
Бир умрга аҳдга содиқ вафодорлардан.*

*Бахш айлайлик қалбга қувонч, орому ҳузур,
Баҳси баланд бўлган яна чин ашъорлардан.*

*Назм боғига чорлаб мудом Назирий айтар,
Кўнгил узма сира мендек хокисорлардан.*

САВОЛЛАР БОР

*Кўнгил мулкида билмасман яна не-не хаёллар бор,
Жавоб бермакка тил ожиз этар қанча саволлар бор.*

*Не асрорки қаро тунлар ажаб кўзларда хобим йўқ,
Ҳаловат ўрнида ондин оқар оби зилоллар бор.*

*Умрининг ортига бир дам қараб гар сарҳисоб этсам,
Бемавруд ўтган онлар чун билмам қандай заволллар бор.*

*Дилу тан пок этиб ё Раб, юракдан илтижо этсам,
Қошим узра малак янглиг авф этгувчи жамоллар бор.*

*Нигоҳим қаришида пайдо ҳаёт маъносини кўрдим,
Бир ёнда жабр ила ситам, бир ёнда баркамоллар бор.*

*Эссиз ношукру нодонлар қолиб гафлат ўтида воҳ,
Очилмасдан ҳали гунча сўлиб ётган ниҳоллар бор.*

*Қули нафс бесавоб банда, имонсиз ҳолича додким,
Куяр дуд дўзахи оташ аро қоши ҳилоллар бор.*

*Магар одами зот эрсанг мудом ибрат билан кўз оч,
Ки сен ўша назар қилмас гариб кўнгил ҳалоллар бор.*

*Кўлингдан келса гар доим тирик чоғингда ҳиммат қил,
Дуоси тиллодан ортиқ бу дунёда уволлар бор.*

*Ниятда эй Назирий ки, сира Ҳақ йўлидан қайтма,
Аёнки бир кун албат етишмоқлик висоллар бор.*

МУДОМ ИККИ АРО БЎЛДИМ

*Кеча-кундуз бу дил огоҳ, қилиб нола чекар минг оҳ,
Замона зарбидан э воҳ, юрак бағрим яро бўлди.
Бу қандай ҳолки вайронлиг, на кофиру мусулмонлиг,
Дилимда абри ҳайронлиг, кўриб кўнглим пора бўлди.
Ҳароб қалб бу каби ҳолдин, ёмон омўхта аҳволдан,
Кечиб ночор хушранг ордан, юзим мотам саро бўлди.
Меҳрли кўн шараф-шонлиг, қани у дўст-қадрдонлиг,
Ажаб менадан гулистонлиг кетиб акси саҳро бўлди.
Танамдан гам ўти сачраб, қиёс девонадек Машираб,
Эссиз гулчеҳрадан ажраб, кўнглим сўлгин саффо бўлди.
Назирий чиқмаган жондан, умидни яхши-ёмондан,
Тилаб инсофни ҳар ёндан, мудом икки аро бўлди.*

ЮЗЛАРИ ОЛИНГ

Чин эъзоз ҳурматини қил ҳар он аҳли аёлингни,
Онаю қиз, она-сингил, ўша юзлари олингни.

Йироқ кетма ўтар фурсат яқинлар ёнидан асло,
Очилсин ҳар қачон кўнгил дариг тутма висолингни.

Хаёт карвонидан ахтар, чин ошиқ, дўсту ёрлар топ,
Умр қадрин унутма бил, йўқотмасдан мажолингни.

Омон сақла азиз дўстинг, тузат ҳар он каму кўстинг.
Сира дилларни доғ этма букиб қадди ниҳолингни.

Такаллум чогида доим самимий чеҳралар кулсин,
Қувонсин то абад кўзлар, кўриб юзларда холингни.

Этолсин бахш расо ақлинг ҳамон ҳар кимсага ором,
Вужуди пок ҳузур қилсин татиб тилдаги болингни.

Назирий элни шод айла мудом ширин калом айлаб,
Кўлинг кўксингга қўйгину кейин айт сўз, саволингни.

РУХИЙ МАЛАГИМ

Қудрати улуг, сирли фалагим,
Борлиги ёруғ, руҳий малагим.

Кўнглимдаги нур, мудом талпинур,
Ўзингга соф бу эзгу тилагим.

*Номинг тилимда, завқинг дилимда,
Меҳнатла ҳар он толмас билагим.*

*Қилган жон ато, ўзингсан танҳо,
Мени билгувчи кимга керагим.*

*Қалбимда иймон, жодур бегумон,
Аёнки танда бўлмас ҳалагим.*

*Ёдгор умидли, шукри туфайли,
Сен борки ошно оппоқ юрагим.*

КАДР БИЛСАНГ

*Агар дўст қадрини билсанг хабар топгин йироқлардан,
Яқин деб беписанд бўлма яна равшан чироқлардан,*

*Каролинг қаршида қалбдан латиф лутф айлабон бахш эт,
Ҳамиша баҳраманд бўлгин азиз дилгир сўроқлардан,*

*Бу олам рўбарў қилгай иложсиз кўп галатларга,
Сира ранг олмагин зинҳор ўша сунъий бўёқлардан.*

*Кўриб кулма, яқонг ушла, алар озоридан ор қил,
Дилидан ул меҳр қочган такоббур тум тароқлардан,*

*Боқиб подон юзига ҳеч ўзинг ҳаргиз увол этма,
Дариг тутгил сўзинг ҳар гал эшитмас кар қулоқлардан.*

*Юрагинг тўлса гар мардум, сўраб кўргин ҳаёт дардин,
Заранг тош бағрини ёрган суви биллур булоқлардан.*

*Улуғ остоналар ҳокин олиб ўп эй, Назирий ким,
Оёқ узма ҳамиша ул сени суйган қўноқлардан.*

ФАСЛИ БАҲОРИ БИЛАН

*Келди Наврӯз ўлкам узра, фасли баҳори билан,
Уйғотиб ҳар ённи кўклам, васли бедори билан.*

*Боди мавж шамс, тафтидан ер, бағрини завқ чок этиб,
Лабболаб шўх тўлиб оққан, оби анҳори билан.*

*Очилиб кулди бинафша, бойчечак тоғ бағрида,
Юз жилода мисли бахмал, майса гулзори билан.*

*Хониш айлаб дилни хушлар, турли қушлар боғ аро,
Чах-чахин авжин баландлаб, нагма, гулёри билан.*

*Чиқди пешвоз кутгали хўб, ушлашиб қўл аҳли ишқ,
Неча булбул гулга монанд, ошиқи зори билан.*

*Минг шукурлаб ушбу кунни, қучди эл чин шодмон,
Илк бор озод бу Ватанда, тўю ёр-ёри билан.*

*Қутлагай ким мадҳ ила хуш, сенга ашғорлар битиб,
Назмини кўйлаб Назарий, қўлдаги тори билан.*

ЭЪЗОЗИМ БОР

«Яратган тангрига шукрим, чин ихлос дил эъзозим бор»;
Менга берган бу бетакрор, ўзимга хос овозим бор.*

*Ҳамиша танга завқ солган, ҳаёт маъносини суйдим,
Кўнгил гуллар баҳор янглиг, дилимда нурли ёзим бор.*

*Юракнинг пардасин чертиб, ҳаёт оҳангига солсам,
Ширин қўшиқ, тилимда сўз, қўлимда нозли созим бор.*

*Қоларга мендан эй олам, қасиру молу дунём йўқ,
Муқаддас тўғри ҳақ йул ҳам, газал шеърү баёзим бор.*

*Тириклик маскани ичра худодан ўзга йўқ бекам,
Ўзи англар фақат ёлғиз, менинг не кўнү озим бор.*

*Назм бўстонида ҳар гал, тавоф айлаб Назирий дер:
Муқумий, Чархию, Чустий, Ҳабибийдек устозим бор.*

ЯХШИЛИК

(Полковник шоир Ўринбой Қўлдошевга)

*Биз учун маъбуд яратди, еру осмон яхшилик,
Кундузи Шамс, тунга монанд моҳитобон яхшилик.*

*Меҳр ила айлаб мунаввар, қилди ушбу кенг жаҳон,
Нур сочиб туфроқ юзини боғу бўстон яхшилик.*

*Топди лозим сени саркор, об-ҳаётни бахш этиб,
Ўн саккиз минг олам ичра, аҳли инсон яхшилик.*

** Чустий сатри*

*Соҳиби сиймода танҳо ва яна хуш сийратинг,
Сийнаи покинда иймон, турса виждон яхшилик.*

*Сенга берди ақлу идрок, ҳам зиёда ҳиссиёт,
Чин ҳабиблар доимо ким, юртга посбон яхшилик.*

*Яхши дўстни қадрини бил, шукрини қил то абад,
Матлабинг бўлсин шиордек, элга дoston яхшилик.*

*Эй Назирий кўп ўқинма, фақру мискинман дебон,
Билки ҳар ашъор сенинг чун, хайру эҳсон яхшилик.*

НАСАБДАНДУР

*Не хислатким етушгуси азал наслу насабдандур,
Муродга ҳам эришмоглиқ яна орзу талабдандур.*

*Тананг таркибида ҳолат бўлар бир кунда юз турлик,
Неки ҳушёр, паришонлиг ҳамон бошдан, асабдандур.*

*Путур етса агар ногоҳ шиша янглиг кўнгил ичра,
Билинг албат заҳар томган ёмон тил бирла лабдандур.*

*Вужудни қамраса шайтон кўтаргай дardни исёнин,
Хуруж қилган бу бетоблиг касал фикру газабдандур.*

*Зиё истаб тополмасман, гоҳи кундуз кўзим бедор,
Дилимда ёнган оромим кўпи шам бирла шабдандур.*

*Чин инсонда камол топгай мужассамлик ва бекамлик,
Фаросат ҳам, заковат ҳам, ўша ақлу адабдандур.*

*Назирий назмида ҳар он баён этгай ҳаёт шукрин,
Яралмишки асил насли тоза хуш ҳолу табдандур.*

АЗИЗИМ

*Азизим излама бахтни паришон ҳар қаёнлардан,
Ёнингга беписанд боқма, сӯраб аҳли аёнлардан.*

*Назар сол доимо ортга, ҳушёр бўл, беилм бўлма,
Ҳаёт ҳақ нисбатини ол, бўлиб ўтган баёнлардан.*

*Кошингга келса гар подон, мудом огоҳни тут, чунки,
Алар азалий фарқ этмас, аниқ нафни зиёнлардан.*

*Синовдан ўтмаган дўстга, сира сирингни фош этма,
Дили қулфинг очиб ҳаргиз, гапирма ҳеч гумонлардан.*

*Ақлнинг соҳиби бўлсанг, яқинлик қилмагин зинҳор,
Йироқ юргин ҳамиша ул, сўз айтгувчи чаёнлардан.*

*Адашма алданиб асло, тагин маккор дучор ўлса,
Бўлиб мафтун сабоқ олма, ўша ранги сомонлардан.*

*Кўзинг қаршида бу олам, текин дунё кўринса ҳам,
Қадам босма ҳазар қилгил, йўли эгри томонлардан.*

*Асил инсон сўзини айт, ҳар он ханжар каби тўғри,
Назирий чин халос айла, элингни сен ёмонлардан.*

ЁРДАН ТОНАР

*Ҳар киши бахт маҳсулин тоза касб, кордан тонар,
Меҳнат айлаб завқини ул мададкордан тонар.*

*Истаса ҳар некини эзгулик йўлида ким,
Соҳиби содиқ эса дўст ила ёрдан тонар.*

*Бахи этар кўрк эл аро, хулқи хуш кимса мудом,
Комил инсон аввало номусу ордан топар.*

*Турфа дунё ҳиссию, нозик дил эъзозини,
Ҳушёр инсон кўз эмас, қалби бедордан топар.*

*Бўлса гар одами зот, эътиқодли ўзга мос,
Кўнглида чин муддао, яхшилик бордан топар.*

*Дейдилар зар қадрини, доимо заргар билур,
Шоир дер: Сўз дуррини билган ашъордан топар.*

*Эй, Назирий, обод эт, назму ишқ бўстонини,
Излаган одам сени шу чаманзордан топар.*

МУҲАММАСЛАР

БУ КҶНГИЛДУР - БУ КҶНГИЛ

(Лутфий газалига мухаммас)

*Турфа садо қиладирган бу кўнгиладур - бу кўнгилад,
Яхши нидо қиладирган бу кўнгиладур - бу кўнгилад,
Шоҳу гадо қиладирган бу кўнгиладур - бу кўнгилад,
Не муддао қиладирган бу кўнгиладур - бу кўнгилад,
Нозу низо қиладирган бу кўнгиладур - бу кўнгилад.*

*Ҳарна қилсам маъмур этмас тўлмагай кам, не илож,
Мақбул эрмас тўрт томондан тонганим ҳам, не илож,
Ҳар қаёндан изласам йўқ монанд ҳамдам, не илож,
Шунчалик мушкул бўлурму йўқса малҳам, не илож,
Жонни жазо қиладирган бу кўнгиладур - бу кўнгилад.*

*Бермай ором кўзларимдан олган уйқу тунлари,
Изтиробдан юзларимда сувли қайғу тунлари,
Дилга санчиб кўп соғинчлар зарбини бу тунлари,
Кўймайин киприк қоқишга тим қоронғу тунлари,
Ғаму газо қиладирган бу кўнгиладур - бу кўнгилад.*

*Ўзгадинмас кўр ўзингдан дарди ишқни воласин,
Чашии селобингдан, оққан мижаларни жоласин,
Бемаҳал гоҳ бошга эккан оппоқ мўйлар толасин,
Гоҳ қизартириб бўяган ҳам ранги юзлар лоласин,
Сўзу сазо қиладирган бу кўнгилдур - бу кўнгил.*

*Нечун бу дил бутун эрмас, ҳазор пора, э Лутфий,
Ҳақ маъвосин тўлмоғига борму чора, э Лутфий,
Назирий дер ҳазин тортиб ҳабиб ёра, э Лутфий,
Манзил томон етаклаб ул бора-бора, э Лутфий,
Охир адо қиладирган бу кўнгилдур - бу кўнгил.*

СИЗГА ИЛИНДИМ

(Дўстим Муҳаммад Юсуфга)

*Ҳар келганда фасли баҳор вақти чоғларда,
Гул юз очиб кулган маҳал ҳамма ёғларда,
Авжи баланд атир ҳидли гўзал боғларда,
Булбулларнинг сайроғини Сизга илиндим,
Кўнгилларнинг яйроғини Сизга илиндим.*

*Қуёш кулган оппоқ нурли шодон кунларим,
Сизни ўйлаб шому саҳар бедор тунларим,
Дил ўртаниб қўмсаб айтган оҳу унларим,
Соғинчларнинг сўроғини Сизга илиндим,
Овунчларнинг адоғини Сизга илиндим.*

*Олам завққа тўлган дамлар қўшиқ, яллалар,
Ҳаёлимда шеърү газал мени аллалар,
Ойдин кеча кўкка боқиб хушнуд паллалар,
Юлдузларнинг чароғини Сизга илиндим,
Имконларнинг яроғини Сизга илиндим.*

*Кўз ишизор қўлларимда гуллар тутиб мен,
Ўтди қанча ойу йиллар йўллар кутиб мен,
Кўнгил тўлиб, дил энтикиб согинч ютиб мен,
Нигоҳларнинг қарогини Сизга илиндим,
Сабрларнинг ардогини Сизга илиндим.*

*Юракда ишқ, дардларимни билар зоҳирим,
Лутфи латиф суҳандоним сўзга моҳирим,
Лоақал бир келиб кетинг азиз шоирим,
Сўзларимнинг қаймогини Сизга илиндим,
Юрагимнинг ямогини Сизга илиндим.*

*Муҳаббатга ташна танам кун сайин баттар,
Билмам Сизсиз ҳолим мени не бўлар, қайтар,
Яхшиликка ошно фақир Назирий айтар,
Ошиқларнинг ёногини Сизга илиндим,
Кувончларнинг қучогини Сизга илиндим.*

СЕНДАН ЎЗГА...

*Сендан ўзга юзи рўшно топмадим,
Дилга монанд ёру ошно топмадим,
Мулки сўзда лутфи доно топмадим,
Бундин ортиқ бўйи нано топмадим,
Олам ичра пури маъно топмадим.*

*Меҳрингга мен ошиқ бўлиб қолдим,
Яхши ният арзин аҳдга олдим,
Ишқ, вафони пок кўнгилга солдим,
Ҳақ йўлингда оппоқ ўйга толдим,
Лек сенингдек ҳусни барно топмадим.*

*Чин муҳаббат бирла гулёр ахтариб,
Жисм аро ҳар лаҳза ҳушёр ахтариб,
Тунлари нам кўзи бедор ахтариб,
Нури осмон ичра минг бор ахтариб,
Сендан ўзга нури жило топмадим.*

*Раҳми дил йўқ бошқа ваҳо сен каби,
Бағри кенг йўқ бошқа даҳо сен каби,
Бўлмагай ҳеч олий баҳо сен каби,
Асло йўқдир бошқа танҳо сен каби,
Олам узра ўзга аъло топмадим.*

*Сенга ё Раб борлиқ қилур таманно,
Э улуг ном қудратингга тасанно,
Бор тирик жон рукуда ҳамду сано,
Дер Назирий шукрона айтган мано,
Сендан бўлак дардга даво топмадим.*

МАВЛОНО МУҚИМИЙГА

*Меҳринг қўмсаб топа олмай кўзлардан,
Монанд излаб на бегона, ўзлардан,
Таскин топдим газал ёзиб сўзлардан,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим сандадур.*

*Сенда фақат мени эсу ҳушларим,
Талъатингни кўрар ширии тушларим,
Муҳаббатинг бирла кайфу ҳушларим,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим сандадур.*

*Сенсиз ўтар фоний умр, кунларим,
Ўртанар тан, ороми йўқ тунларим,
Раҳм айлагин, оҳим эшит унларим,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим, сандадур.*

*Ажаб ҳар он кўз ўнгимда пайдосан,
Ўзинг борим банд айлаган шайдосан,
Қалбим ичра пок ҳам азиз жойдасан,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим сандадур.*

*Нечун мени қадримга ҳеч етмассан,
Лоақал бир келиб парво этмассан,
Ёки шодмон, ё ўлдириб кетмассан,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим сандадур.*

*Бағрим тиглар ижроси йўқ фармонлар,
Ранж туфайли жондан кетгай дармонлар,
Нетай эссиз дилда қолди армонлар,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим сандадур.*

*Куйлай-куйлай ишқинг охир ночоринг,
Бу дунёдан ўтар мискин абгоринг,
Муқумийдек қолар сўзи Ёдгоринг,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим сандадур.*

МАВЛОНО ҲАЗИНИЙГА

*Ганжу меҳр ила жоним ишқингдан ўзинг қургин,
Бу гариб дил уйимга қошона тонг отгунча.*

*Нақшин сўзларингдан чиз то ўлгунча кетмасин,
Юрагимга сен наққош жонона тонг отгунча.*

*Танҳо юлдузим, ойсан, тунларим ёритгувчи,
Айтган чин қарор аҳдим, паймона тонг отгунча.*

*Бағрим тўлдириб қучгин, рухсоринг юзимга қўй,
Хуш лутфи латифлардан сен қона тонг отгунча.*

*Қалбимни нурафшон эт, лутф ила даволар қил,
Оромим олиб тургин осмона тонг отгунча.*

*Шоҳона газалларни қадрига етарлар кўп,
Айтсам оҳларим кетгай, ҳар ёна тонг отгунча.*

*Шод бўлгай Назирий ҳам, руҳингиз кўриб бул кун,
Тор ўлмас Ҳазинийга Фаргона тонг отгунча.*

ТУРФА ШЕЪРЛАР

НЕ ДЕДИНГ

Эй кўнгул, доно иши, не дединг?

Ибрат дедим.

Ҳар бирин ҳар дониши, не дединг?

Хикмат дедим.

Қай тирик жон хизмати, не дединг?

Меҳнат дедим.

Тоza меҳнат маҳсули, не дединг?

Роҳат дедим.

Даст ила по гайрати, не дединг?

Нусрат дедим.

Бўлмаса гар шиддати, не дединг?

Фурбат дедим.

Покиза дил журъати, не дединг?

Ҳиммат дедим.

Яхшилик шон шухрати, не дединг?

Кудрат дедим.

Ҳар ёмонлик қисмати, не дединг?

Иллат дедим.

Қалб қаролар нисбати, не дединг?

Зулмат дедим.

Кимки гофил улфати, не дединг?

Ғийбат дедим.

Бўлса ёлгон суҳбати, не дединг?

Туҳмат дедим.

Ҳар муроднинг фурсати, не дединг?

Тоқат дедим.

Тангрининг ҳар зийнати, не дединг?

Ҳурмат дедим.

Назирий назм одати, не дединг?

Хислат дедим.

Беаёв он иззати, не дединг?

Қиммат дедим.

ОНА ҚИШЛОҒИМ

*Атрофлари баланд тоғ,
Ўртасида чаман боғ,
Юрагимда сен ардоғ,
Азиз она қишлоғим.*

*Чўққиларинг буюқдир,
Авлодларга суюкли,
Тарихи оғир юкли,
Азиз она қишлоғим.*

*Ҳаволари мусаффо,
Бахш этар завқу сафо.
Минг дардга боринг шифо,
Азиз она қишлоғим.*

*Жило бериб оққан сой,
Хуснингда очар чирой.
Шоирларга қадамжой,
Азиз она қишлоғим.*

*Булоқ сувлари тоза,
Тиниқликка андоза.
Номинг элга овоза,
Она юртим қишлогим.*

*Илҳом берсанг сен бўстон,
Ярашур ёзсам достон,
Номи монанд Гулистон,
Азиз она қишлогим,
Ўзинг илҳом булогим.*

ЁР - ЁР

(Халқ йўлида)

*Қутилмаган совчилардан тугун олдим ёр-ёр,
Синалмаган савдоларни бошга солдим ёр-ёр.*

*Қўрғончамни ҳуввиллатиб тўй кузатдим ёр-ёр,
Дарёларнинг ул юзига қиз узатдим ёр-ёр.*

*Паранжининг ичида ё келин йиғлар ёр-ёр,
Ёр-ёрларнинг садолари бағрим тиглар ёр-ёр.*

*Биллур булоқ сувлари дур настга оқар ёр-ёр,
Соғинганда қўш кўзларим йўлга боқар ёр-ёр.*

*Узун-узун аргамчини тутга илдим ёр-ёр,
Ташлаб кетган қизим қадрин энди билдим ёр-ёр.*

*Шўх-шўх қизлар ярашади ҳалинчакка ёр-ёр,
Паранжилар ярашади келинчакка ёр-ёр.*

*Йиглама қиз, йиглама ё сен хурлиқо ёр-ёр,
Хурлиқога монанд бўлган ёринг таңхо ёр-ёр.*

*Узоқ-узоқ оппоқ пўлнинг равон бўлсин ёр-ёр,
Дустин мулнинг изларингдан қарвон бўлсин ёр-ёр.*

*Куз ёш тўккан ҳасратларинг ёлгон бўлсин ёр-ёр,
Меҳрим берган нордаё ёринг ўғлон бўлсин ёр-ёр.*

*Оёқ босган хона-уйинг нурга тўлсин ёр-ёр,
Богбонларинг чаккалари гулга тўлсин ёр-ёр.*

*Пайгамбарнинг қизларидек бахтинг бўлсин ёр-ёр,
Кибладаги Каъбатумлоҳ тахтинг бўлсин ёр-ёр.*

*Пешонангни момоларни руҳи силар ёр-ёр,
Очиқ қўллар, оқ фотиҳа омад тилар ёр-ёр.*

*Оқ сут берган онаизор рози бўлсин ёр-ёр,
Ёр-ёрларнинг оҳангини сози бўлсин ёр-ёр.*

*Онанг суйган бахт гулини ҳидлаб юргин ёр-ёр,
Отанг ёзган ёр-ёрларни эслаб тургин ёр-ёр.*

ОНАЖОН

*Меҳрини баҳиш этиб оқ сут ила пон,
Шу ёруғ дунёга айлаган меҳмон.
Пешонам силаган, ўстирган омон,
Заррадан қалбимга яратолган жон.*

Азиз онажон!

*Мен учун буюкдир умр-ўтган ёш,
Болам деб қирқ йиллаб ёлғиз қолган бош,
Сизда мен кўролдим, матонат, бардош,
Ягона ўзингиз дилдаги Куёш.*

Азиз онажон!

*Муддаом то охир қилурман эъвоз,
Оламда тенги йўқ, волидаи саз,
Пойингиз остига бўлиб поёндоз,
Муқаддас Маккага орқаласам оз.*

Азиз онажон!

*Сиз борки ҳаёт ҳам этади давом,
Доимо тилимда Сиз-табаррук ном,
Жаҳонда энг улуг, шарафли калом,
Сиз учун қалбларда мангу эҳтиром.*

Азиз онажон!

СЕНГА АЙТСАМ

*Ажаб дунё менга нечун тор ўлди,
Калбим аро ўкинч, гамлар ёр ўлди,
Суйганларим дийдоримга зор ўлди,
Сенга айтсам дунё, вафоларинг йўқ.*

*Соғинганда бўзлаб-бўзлаб йиғладим,
Ўз-ўзимдан дардим сўзлаб йиғладим,
Ғариб кўнглим, эртам кўзлаб йиғладим,
Сенга айтсам дунё, вафоларинг йўқ.*

*Эсиз, армон юлиб олди тилагим,
Сенсиз мени кимга ҳам бор керагим,
Муҳаббат меҳрига ташна юрагим,
Сенга айтсам дунё, вафоларинг йўқ.*

*Узун туилар сени бедор ўйладим,
Ўнлигимни кўз ёш билан сўйладим,
Туиларимда фақат қувноқ куйладим,
Сенга айтсам дунё, вафоларинг йўқ.*

*Нетай, ой ҳам тоғ ортига ботади,
Тун пардасин йиртиб тонглар отади.
Ушалмаган орзум дилда ётади,
Сенга айтсам дунё, вафоларинг йўқ.*

БИРОВЛАРГА

*Киши ақли расо бўлса, фаросатла берар бардош,
Хаётда учраган ҳар бир оғир-енгил синовларга.*

*Тушиб қолса баногоҳ ул кўзи сунъий сифатларга,
Кўриб кибру ҳаволамас, балиндпарвоз тировларга.*

*Тасодиф учраса ногоҳ, ўша лутф молпарастларга,
Юзин бургай, берилмас ҳеч тушимас дому тушовларга.*

*Агар кимса бўлиб подон, юриш энгил оёқ бўлса,
Алифдек қоматин ташлар ҳамон попок бировларга.*

*Ёмон одам иигитликда пушаймон айлагай албат,
Кўриб кўзгуда аксин чол, боқар бошда қировларга.*

*Асил инсон халос айлар, адашган дард, аламлардан,
Назирий санч қалам-найзанг, писиб ётган у ёвларга.*

МАСНАВИЙ

Юрар йўлим равону пок десанг оқ,
Хар нарсага мудом ибрат билан боқ.

Ёмонни кўрганигда сен фикр қил,
Ёнингда яхшилар бўлса шукр қил.

Куффор айлаб демаки сўнгра эссиз,
Тикон ҳам кирмагай асло сабабсиз.

Гуноҳдир ширк уни ҳар вақтки ёт бил,
Сўз айтмоқда тилингни эҳтиёт қил.

Бу оламда танҳо соҳиби қудрат,
Онинг чун то абад ҳамду сано айт.

Нишонмоқ истасанг гар қудрати ҳақ,
Само мулкига боқ турган муаллақ.

Нечоғлиқ бўлса ҳам улкану вазмин,
Жаҳон чархи фалагин қилди бетин.

Хар онини мўъжиза бил куну тун,
Яралган аззали осмон беустун.

Ғанимат бил азиз фоний умрни,
Сенга жон бахшида этгувчи нурни.

Яхши бўлки сендан инсон наф олсин,
Яхши излар кулиб ортингда қолсин.

Эшитганлар бу байтдан топса гар наф,
Назирий меҳрига бўлсин мушарраф.

МУҲАББАТ

Муҳаббат - инсонни идрок, онгидан,
Вужудни ёритар қалбнинг қуёши.
Муҳаббат - инсонни ҳаёт тонгидан,
Бошланган умрнинг қувноқ кўз ёши.
Муҳаббат - олий ҳис, муҳаббат туйғу!

Муҳаббат - маъшукни завқи, ороми,
Висолга етишган ошиқ оҳида.
Муҳаббат - муқаддас, улғудир номи,
Ундан гар айирса тақдир гоҳида.
Муҳаббат - изтироб, муҳаббат - қайғу!

Муҳаббат - меҳрдир чақноқ кўзлардан,
Кўзларга беролган ҳузур, ҳаловат.
Муҳаббат - шифодир тафтли юзлардан,
Юзларга ўтолган фароғат, роҳат.
Муҳаббат - шодликдир, муҳаббат - кулғу!

Муҳаббат меҳрибон ота ва она, ~
Жаҳонда тенги йўқ оромбахш нафас.
Муҳаббат - фарзанддир бошда нарвона,
Таърифга ожизман азизим хуллас.
Муҳаббат - мўъжиза, сиру асрор у!

Муҳаббат - ўлмагай ҳар қачон, ҳар дам,
Юракдан юракка ўтиб яшажак.
Муҳаббат одамга ҳамиша ҳамдам,
У борки олам бор, одам бор бешак.
Муҳаббат мангудир, муҳаббат манғу.

ГУЛ БАЗМИ

Очилгин гулим сен боғларимда,
Авайлай ўссанг чорбоғларимда,
Сақлай ўзим кўз қароғларимда,
Атринг таратгин қучоғларимда,
Хар доим бўлгин ардоғларимда.

Ақлимни олган сен ўшал лола,
Меҳримни қилдим сенга ҳавола,
Қалбимни тутай тафтимни ола,
Токи олам бор абадий қола,
Осмонга туташ шу тоғларимда.

Гулларинг шоҳи сенсан атиргул,
Ром айладинг бор вужудим буткул,
Кўриб маст бўлдим туришингни шул,
Шоҳингда нечук сайроқи булбул,
Жавоб айлагин сўроғларимга.

Ариқ лабида гули бинафша,
Пурка бўйларинг, адирлар оша,
Кўзларга суртай сени ҳамиша,
Бошинг эзмагин, қилма андиша,
Кулиб қарагин ҳар ёғларимга.

Чиройинг ортиқ сен гули сафсар,
Барча шифобахш ҳидлар мухтасар,
Бир бўса олсам юзингдан агар,
Танамда қолмас губордан асар,
Мангу қолурсан димоғларимда.

*Хусн талашган сен гули ойим,
Гултожи баргинг мунча мулойим,
Юзингда турган, қуёшми, ойим?
Тарк этма асло бу ҳовли жойим,
Асрлар яша тунроғларимда.*

*Чеҳрангни кўриб сен гули хандон,
Атлас капалак бўлди паришон,
Атрофларингда айланди чандон,
Парвона бўлсин ишқингда ҳар он,
Нурга кўмилган чирогларимда.*

*Барг остидаги сен гули жийда,
Киёси маржон тузилган майда,
Севиш жойларинг биламан қайда,
Тенгсиз сасингни биз ёққа ҳайда,
Тўлсин ҳурмачанг қумлоғларимда.*

*Қоматни кўрдим гул тожи хўроз,
Товусга ўхшаб қанотларинг ёз,
Бахмал либосинг бунга экан соз,
Чойнак лабида сен бўлдинг эъзоз,
Кишда ҳам ёздай қўноғларимда.*

*Сунна саҳнида сен садда райҳон,
Пуркаб сочарсан атрингни ҳар он,
Хушбўйлигингдан ўзгалар ҳайрон,
Сўзимга пардоз номинг ҳар қачон,
Гуллардан олган сабоғларимда.*

*Курсам жамолинг сен гули раъно,
Япроқда томчи қилар таманно,
Туришларингда оламча маъно,
Кўнглимни қилдинг ўзингга ошно,
Эркалаб юрай дудогларимда.*

*Яшир юзингни гўзал гул гунча,
Қадди ниҳолинг асал тугунча,
Ошиқлигимни оташи кунча,
Кўз тегмасин ҳеч, очилгунигча,
Жам бўлгин ҳар дам саногларимда.*

МЕН БАШАР ФАРЗАНДИМАН
(Эркин Воҳидовга)

*Сўрасангиз наслимни, мен башар фарзандиман,
Айтсам агар аслимни, деҳқоннинг пайвандиман,
Шеъриятнинг домидан чиқолмас бир бандиман.
Олам билан гоҳ йиглаб, гоҳ кулган афандиман,
Чархийнинг шогирди-ю, Муқимий авлодиман.*

*Отам эди муҳташам, мадрасага тунда шам,
Аммо кириб қабрга бошга солди эрта гам,
Онам мерос чархида, ин йигирган кўзлар нам.
Замонларнинг зарбидан ҳамон айтган дамба-дам,
Саҳар айтган нолаю, шомлардаги додиман.*

*Тўққиз ини-огадан олтисини йўқотган,
Айрилиқнинг дардида, ойлар ботиб, тонг отган,
Хаёт сўқмоқларидан, умид териб, оҳ тотган.
Шукронага таяниб, андуҳларга тош отган,
Падар юзин кўролмай, қолган кунлар ёдиман.*

*Она, бола дўстларни, хаста жигарбандларни,
Табиат инъом этган, беш ширин фарзандларни,
Ғаламислар оралаб, гоҳ егизган пандларни,
Ўтган умр, онларда тотган нордон қандларни,
Танам аро таъсирин, гувоҳи шоҳидиман.*

*Орзуларни қувалаб, гоҳ толиқиб, йиқилиб,
Жароҳатдан сесканиб, нафаслари тиқилиб,
Фалакларга термулиб, шодон бўлиб, сиқилиб,
Шайтонларга терс қараб, имонимни жо қилиб,
Элимнинг совуқ эмас, эсган илиқ бодиман.*

*Тирикчилик ташвиши бўлиб юз, минг баҳона,
Шоирларни ахтариб, боролмаган ҳар ёна,
Бир томонда ночорлик, бирида кекса она,
Назмлардан кўп фақат, ором олса бу жона,
Уй бўлсада хароба, шодмонларнинг шодиман.*

*Орзу билан яшайман, ишончим суянч ҳар он,
Шеъроят бобларидан қилиб кўринг имтиҳон,
Кеча-кундуз, доимо умид қилар танда жон,
Зора олсам мен баҳо, ўтиб кетмай ногаҳон,
Ахир камина ҳам бир, фақир одам зодиман.*

*Еллар каби ўтмоқда, бу ўткинчи ҳаётим,
Қоққан билан жуссамни, кўтаролмас қанотим,
Лозим бўлса менга ҳам устоз бўлинг нажотим,
Сизга баён айладим, ушбу ёзган баётим,
Фақирлардан яралган, одамзод бунёдиман.*

*Мен Назирий майлига, шоир бўлолмасам ҳам,
Пойгоҳлардан жойларни ҳатто ололмасам ҳам,
Ёзганларим қўлларга, Эркин соллолмасам ҳам,
Варағларим жам қилиб, китоб қилолмасам ҳам,
Абад буюк халқимнинг, шодлигу фарёдиман.*

ПУЛ ЎЛСИНА ПУЛ ЎЛСИН

(Чархий ва Собир Абдулло газалига мухаммас)

*Пул деб оқар дарёлар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Оғдар - тўнтар дунёлар, пул ўлсина - пул ўлсин!...*

*Пул деб кўзда имолар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Юзда сунъий иболар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Бадбўй боди саболар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Ҳаром кайфу сафолар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Шайтон сифат намолар, пул ўлсина - пул ўлсин!*

*Пул борликда қоқилмас, йўллар равон ёруғ шам,
Онани кўзга илмас, маишатда хотиржам.
Ота қадрини билмас, букчайиб қолар кам-кам.
Айтган сўзларни қилмас, жон болам деганда ҳам,
Қурбон бўлган сазолар, пул ўлсина - пул ўлсин!*

*Пул бўлсада у қилган, қозонни оби - ёвгон,
Рост кўксини оҳ тилган, дўзаҳи сўзи ёлгон.
Соф иймондан қайтилган, ҳаром йўлда наришон,
Нола билан айтилган, ҳасратга тўла армон.
Асосиз кўп даъволар, пул ўлсина - пул ўлсин!*

*Пул деб баъзи одамлар, гўё олади нафас,
Йиғмоқ учун бўш дамлар, ўйин қилар басма-бас,
Охир келиб кўп гамлар, қилар кенгни тор қафас
Кўзлардаги ёш, намлар, пулдан ўзга хушламас,
Азоб тортган аъзолар, пул ўлсина - пул ўлсин!*

**Кимлар бемор пул касал, тилларда оҳ, дил койиш,
Кимлар таоми асал, ўзга берар оройиш.
Биров тилар дуру, лаъл, биров тинчу осойиш,
Биров кетар бемаҳал, от устидан кўн тойиш.
Эрта рўзи қазолар, пул ўлсина - пул ўлсин!**

**Пул деб оқади сойлар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Харом ҳариш кўи жойлар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Пулдорга боқар бойлар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Бемаҳал доду войлар, пул ўлсина - пул ўлсин!
Шовқин - сурон газолар, пул ўлсина - пул ўлсин!**

**Пулим бўлсин деб бушун, тун кечалар югурган,
Дилдан чиқиб оҳ, тутун, эшик қулогин урган.
Ишни битирмоқ учун, эгик саломда турган,
Хушонадгўй тил узун, ваъдалардан тоғ қурган.
Кутилмаган жазолар, пул ўлсина - пул ўлсин!**

**Савлаи тўкиб у турган, нулли гиштин иморат.
Моҳир усталар қурган, тоқчаларда минг-минг қат,
Бевақт шапалоқ урган, текин қилиб хиёнат.
Ноҳақ давронлар сурган, чин дегани омонат,
Ҳамон эски биналар, пул ўлсина - пул ўлсин!**

**Омборда бор кўнгиш тўқ, ённа қилар дасталаб,
Дўконларда вақо йўқ, мудир турар ёғ ялаб.
Яна босди мустаҳкам, камбагални ит талаб,
Савдогарга худо ҳам, замон берган қўшқўллаб,
Баланд нарху наволар, пул ўлсина - пул ўлсин!**

*Пулга қопқон қўёлмас, бўлса ҳам демас эссиз,
Меҳнат қилиб ҳеч толмас, текинга боқмас ҳаргиз,
Халолдан ортда қолмас, озган тукур қилган биз,
Шоир илҳом ололмас, Собир ила Чархийсиз,
Сизга байтим ошнолар, пул ўлсина - пул ўлсин!*

БАЪЗИЛАР

*Эл ичида ёмони лоқайду беғам киши,
Ундайларга қор қилмас юртни оғир ташвиши,
Ота-она, онла, келажакдан йўқ ниши.
Ўз наздида ҳали ҳам гўё чиқмаган тиши,
Тонгда эснаб ётганча, шомда турар баъзилар.*

*Ҳар бир ганга лаб буриб, енг бичади ҳам ёқа,
Уни бунга чаттилаб, юрар ҳар ён, ҳар ёққа,
Найранг билан тузоқни аста қўяр оёққа.
Нафси учун мўлжалга думалатиб кўн соққа,
Ҳийлалардан бошларга салла ўрар баъзилар.*

*Ҳеч ёритмас вужудин ёққан билан юз фонуи,
Қалби қозонга монанд, кўнглида кир-қора тус,
Кўча-куйда гердайиб қорин силаб беномус,
Қасбу қори қаллоблик, текинхўр у - галанус,
Бундайликдан омонат мафтун юрар баъзилар.*

Лавозиму амал чун, доим ҳамла қилар у,
Ёғлик жойни ҳамиша қайдалигин билар у,
Муфти этларни қатидан оссонгина тилар у,
Хамёнларни устакор устарасиз шилар у,
Текин жойга ҳалпиллаб тун югурар баъзилар.

Оида чаққон иш деса, асли ўзи дангаса,
Ган деса қоплар қолиб, қанор тўлгазар роса,
Содда дилни тонса гар, игво солар, васваса,
Асли насли бетайин фирибгардир алқисса,
Лўтибозу, лаганин жондак суяр баъзилар.

Қалампирни хуш кўрар ширин-шакар кишмишдан,
Ташиб юрса гийбатни, роҳатланар миш-мишдан,
Илонсифат ранг унда, турқи совуқ муз қишдан,
Дарди ёмон бедаво, тузалмас у юз нишдан,
Ёлгон сўздан керилиб қаср қурар баъзилар.

Тос-тосини топишиб юришди жўралаб,
Пистирмалар ортидан қараб турар мўралаб,
Олазирақ кўзларни кайфи баланд қонталаб,
Харом қўллар панжаси орасидан ёг ялаб,
Пана жойда куну тун, айшни суяр баъзилар.

Юзини ювган билан, нопок виждонда қат кир,
Шайтонсифат одамлар элга аён барибир,
Минг яширса ҳамонки, ошкор бўлар бир кун сир,
Аттанглару аламдан, бош тебратиб у охир,
Пешонасин тошларга худо урар баъзилар.

О МУҲАББАТ

**Бургутларнинг парвозида,
Турфа қушлар овозида,
Ошиқларнинг дил розида,
Сени кўрдим о, муҳаббат,
Сени сўйдим о, муҳаббат!**

**Булбулларнинг сайроғида,
Кўнгилларнинг яйроғида,
Суйганларим ардоғида,
Сени кўрдим о, муҳаббат,
Сени сўйдим о, муҳаббат!**

**Булоқларнинг оқишида,
Мавжларини ёқишида,
Дўст, ёрларни боқишида,
Сени кўрдим о, муҳаббат,
Сени сўйдим о, муҳаббат!**

**Сўзи ширин доноларда,
Юзлари гул раъноларда,
Сирли олам маъноларда,
Сени кўрдим о, муҳаббат,
Сени сўйдим о, муҳаббат!**

**Сенсиз ҳаёт қайгуликда,
Кимлар ҳоли кулгуликда,
Фақат танҳо мангуликда,
Сени кўрдим о, муҳаббат,
Сени сўйдим о, муҳаббат!**

ҲАҚНИ АЙТСАМ

Асил одам чиқмас зоти настлардан
Мунофиқ ҳам айшу ишратпарасдан
Зурриёт ҳам айнир масту аластдан
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.

Ёмон одам юзи кулгу тус олмас,
Ундан кибру ҳаво сира узамас,
Яхшиларга иймон омон бўлса бас,
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.

Бадбўй алафларга болари қўнмас,
Пучак данаклардан ниҳоллар унмас,
Дурдона байтларни садоси сўнмас,
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.

Дунё тангдир ўша феъли торларга,
Шайтонларга ошно ул киборларга,
Бағри кенглик хосдур тангри ёрларга,
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.

Ўрганса гар кўнгил ўртаниб қўймас,
Олган билан бахил бой асло тўймас,
Берган билан сахий моли камаймас,
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.

Номард, нокасларни кони зиёндир,
Маккор шайтонларни фикри гумондир,
Мардлар иши доим элга аёндир,
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.

*Бадният кимсани кори ҳайф бўлур,
Муродларга етмай охир даф бўлур,
Пок ниятлар элу юртга наф бўлур,
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.*

*Наслу насабларин билар Назирий,
Аллоҳ фармонларин қилар Назирий,
Икки дунёнгизни тилар Назирий,
Ҳақни айтсам Сизга, азиз дўстларим.*

БИР ЁР ЙИҒЛАР...

*Бир ёр йиғлар юраги ёниб,
Бевафога бавақт алданиб,
Армон билан айтар ўртаниб,
Ёлгонлар кўп экан дунёда.*

*Муҳаббатнинг оловлари кўп,
Йўлин тўсар шум ёвлари кўп,
Сапоги, кўп, алдовлари кўп,
Шайтонлар кўп экан дунёда.*

*Наҳот сен ҳам қилмадинг идрок,
Ул ич қора, юзлари оппоқ,
Эсиз азиз эл аро попоқ
Виждонлар кўп экан дунёда.*

*Сени кўрдим тескари дунё,
Ёмонга айш, яхшига жафо,
Билолмадим ажаб бевафо,
Иисонлар кўп экан дунёда.*

*Бир ёр йиғлар юраги ёниб,
Алам қилар ақлин кеч таниб,
Ўкинч билан айтар ўртаниб,
Ёмонлар кўп экан дунёда.*

*Кўз ёш тўкма бас энди укам,
Мен ҳам гариб сендек кўзи нам,
Бу оламда азал ростдан ҳам,
Ёлгонлар кўп экан дунёда,
Нололлар кўп экан дунёда.*

БЕВАФО ЁР

*Таъналар тошини отган ёр,
Юракка сўзлари ботган ёр.
Дунё учун ёрдан айрилиб,
Болишини бўлиб ётган ёр.*

*Яхши дедим сира билмадинг,
Сўзларимга парво қилмадинг.
Кибру ҳаволарга берилиб,
Назарга ҳеч мени илмадинг.*

*Меҳрим берсам ололмаган ёр,
Ишқим дилга сололмаган ёр.
Қалбимдаги э воҳки қайноқ,
Тафтиларимдан ёнолмаган ёр.*

*Айтаверсам ўртанади тан,
Иложим йўқ тақдир шу экан.
Узатган қўлларга у тутар,
Кимларга гул, кимларга тикан.*

*Ўзгалар айишини тотган ёр,
Ўз бахтини пулга сотган ёр.
Пушаймондан қон йиглаб охир,
Кўзларида ёши қотган ёр.*

*Бевафони энди нетарман,
Бир гарибни шодмон этарман.
Муҳаббатим сендан қайтариб,
Узоқларга олиб кетарман.*

*Таъналар тошини отган ёр,
Юракларга сўзи ботган ёр,
Дунё учун дўстдан айрилиб,
Бизларга ёт бўлиб ётган ёр.*

УМР ОҶАР ДАРЁ ЭКАН

*Ажаб сирли дунё экан,
Бор бисоти гавго экан,
Ярми ёруғ рӯшно экан,
Ярми тунга ошно экан,
Умр оқар дарё экан...*

*Ўтаверар у басма-бас,
Бир кам дунё иши битмас,
Ёзуғи шу азал абас,
Иложи йўқ ҳеч тўхтамас,
Умр оқар дарё экан...*

*Осмон билан яқини бор,
Хаёт ичра чақини бор,
Гоҳ тўлқину ёрқини бор,
Гоҳо сокин, шавқини бор,
Умр оқар дарё экан...*

*Нули баъзан сабр томон,
Баъзида ул жабр томон,
Ёш ёғдирар абр томон,
Сўнгги макон-қабр томон,
Умр оқар дарё экан...*

*Тирикликда инсон нетар?
Кўн ишларни бунёд этар,
Маъзилларга бориб етар,
Охир ерга сингиб кетар,
Умр оқар дарё экан...
Бу бевафо дунё экан...*

СЕН ҒАНИМАТ, МЕН ҒАНИМАТ...

*Эрта туриб шукур айтмоқ менга одат,
Одатларим боши мени яхши ният,
Чунки ахир бу оламда биз омонат,
Бу дунёда сен ганимат, мен ганимат.*

*Илк сузларим умид билан очганда лаб,
Юртга тинчлик, инсонга ризқ, инсоф тилаб,
Доим дейман дуоларда юзлар силаб,
Бу дунёда сен ганимат, мен ганимат.*

*Тақдир нени раво кўрса бошга солар,
Яхшидан боз, ёмонлардан доғлар қолар,
Азроил ҳам бир кун келиб жонни олар,
Бу дунёда сен ганимат, мен ганимат.*

*Ажаб асло чархи гардум олмайди дам,
Тонглар отиб, қуёш ботса кундан кун кам,
Вақти келса шоҳлар ўлар, гадолар ҳам,
Бу дунёда сен ганимат, мен ганимат.*

*Кора ерни қизганмагин ҳамма сигар,
Ундан кимлар ҳалол, кимлар ҳаром йигар,
Аллоҳ айтган оқибатли бўлсанг агар,
Бу дунёда сен ганимат, мен ганимат.*

*Соғинтирма меҳр билан боққан кўзим,
Менинг учун сен шоҳсану фақир ўзим,
Назирий дер унутма ҳеч айтган сўзим,
Бу дунёда сен ганимат, мен ганимат.*

М А Р С И Я

*(Волидайн муҳтаралим Рисқинисо Турдихўжа
қизини вафоти кунини айтганларим).*

*На илож қисмат экан онадан бўлдим жудо,
Битса кун чораси йўқ кўз юмар шоҳу гадо,
Нуқтасин қўймоғи ҳақ бу тирик умри адо,
Тарк этар танларини жон келганда рўзи қазо,
Кўзларим ёшин тўкиб мен қилай минг илтижо,
Онажоним алвидо, онажоним алвидо!*

*Оҳ менинг кулбам аро ўчдиму чирог бу кун,
Сўлдиму меҳри тўла кўзлари қарог бу кун,
Кетдиму шириин сухан сўзлари ярог бу кун,
Не ажаб ҳижрон билан қон тўла дил доғ бу кун,
Юрагим зор қақшабон ёлвориб берди нидо,
Ёғдириг раҳми карам сиз буюк э, раҳнамо,
Онажоним алвидо, онажоним алвидо!*

*Кимга арз айтай танам дард ила фарёдини,
Давоси борму нетай нолаю дил додини,
Гам кириб қилди хароб қалб уйим ободини,
Йиглабон таъриф этай меҳрибоним ёдини,
Тангрима етказ уни бегараз боди ҳаво,
Хавзи Кавсарнинг сувин сиз кўрин анга раво,
Онажоним алвидо, онажоним алвидо!*

*Қилгали энди тавоф Кабаи хонам қани,
Кўксига бош қўйгали меҳрибон онам қани,
Айтгани малҳам мадор сўзи дурдонам қани,
Кўргали меҳрим тўйиб нурлари дийдам қани,
Ҳокисор муслим азиз волидам Рисқинисо,
Во Муҳаммад умматин жаннати қилгил худо,
Онажоним алвидо, онажоним алвидо!*

*Бўлмади бунда роҳат, унда чин даврон сурунг,
Саккиз беҳишт богида то абад жавлон урунг,
Рўзи то машҳаргача беғуноҳ шодон юрунг,
Субҳи кеч ҳам тунлари Сиз учун қилсам садо,
Сидқи дил бирла қабул айланг эй, Ҳақ доимо,
Онажоним алвидо, онажоним алвидо!*

*Аҳли мўмин фарзини ҳар маҳал ёдга олиб,
Минг шукур қилдим ва лек, юрмадим асло нолиб,
Тангри таоло ҳаққига бошимни қуйи солиб,
Назирий кўнгли гариб, отадан Ёдгор қолиб,
Авф этиб гуноҳларим, Сиз бўлинг мендан ризо,
Онажоним алвидо, онажоним алвидо!*

НАСИҲАТ СЕНГА

Аввало тилагим тан сиҳат сенга,
Сўнг демоқ истадим насиҳат сенга.
Дили пок, иймони бут инсон бўлки,
Омадлар келтирар хуш ният сенга.
Ақлу илм ҳунарни дўст тутсанг доим,
Етмагай зиёну ҳеч заҳмат сенга.
Яхшига яқин бўл, узилма зинҳор,
Яхшилар сабоғи ганимат сенга.
Халолу хайрли қил ҳар ишда қўлни,
Хамроҳлик этолсин ҳамият сенга.
Наф бермоғ одатин бошлагин ўздан,
Раҳматлар ёғдурсин жамият сенга.
Яралмиш Ҳазрати Одам қадрин бил,
Қадринг қайтими чин ҳурмат сенга.
Боқсанг гар оламга идрок билан боқ,
Ҳар нарса мўъжиза ул ибрат сенга.
Тирикман ўғитим асло унутма,
Оқибат, шу сўзлар васият сенга.
Назирий назм айлаб шукрин бажо эт,
Ғойибдан берилган бу неъмат сенга.

БАЙТ - УЛ ҲИКМАТ

*Мени аҳдим Ҳақни ҳар он ёд этмоқ,
Асил бахтим ўзгаларни шод этмоқ.*

* * *

*Агар ким бўлсаки севгани холиқ,
Ошики ҳам билинг севгай халойиқ.*

* * *

*Фақир эшигига келган амир хуш,
Амир эшигига бармоги нохуш.*

* * *

*Агар чин ўзини танибди ҳар ким,
У инсон ҳақни ҳам топган мунажжим.*

* * *

*Қиёси қалб тоза шиша кабидур,
Соҳиби тангрини устурлабидур.*

* * *

*Жалилни ҳар сўзи ҳикмат, маърифат,
Билганга ҳар иши ажаб каромат.*

* * *

*Дунёда унутмас Бир зотки бордур,
Уни унутганлар ҳамиша хордур.*

Т Ў Р Т Л И К Л А Р

*Эй, дўстим юзни шод кўрмоқ менга бахт,
Вужудим тусамас асло тожу тахт.
Агар чин сўзимни айтсам юракдан,
Соғиниб яшайман сизни ҳамма вақт.*

* * *

*Яхшилар ҳар доим яхшилик кутгай,
Ёмонлар яхшини тезроқ унутгай.
Эзгулик уругин комил инсонлар,
Дарёга ташаб гоҳ саҳродан тутгай.*

* * *

*Азизим уч нарса ниятга боғлиқ,
Бирлашса бахш этар хуш вақти чоғлиқ.
Аввало қалбингга иймон тила, сўнг,
Ватанга тинчлигу, танангга соғлиқ.*

* * *

*Биродар Ватанни тутгин муқаддас,
Дўст билан доимо бўлгин ҳамнафас.
Муддаом элу юрт, одамлар учун,
Кераксиз одамга айланмасанг бас.*

* * *

*Ота дуосини ол, нафини бил,
Подшоҳ фармонига тўғри амал қил.
Ҳаром ишларга қўл урмасанг агар,
Бу ҳикмат учови бахтингга кафил.*

* * *

Эй, фарзанд онани сутини оқла,
Беи неъмат айтаман уни ардоқла.
Мол-жону либосинг, оиланг яна,
Ватанни ҳамиша қизганиб сақла.

* * *

Тарихга айланди кечаги куним,
Ўтмоқда ганимат яна бугуним.
Оҳ, қанча аёвсиз бўлсанг ҳам фурсат,
Эртадан каттадир менинг умидим.

* * *

Сабабсиз билмассан ҳеч бир вақони,
Меҳнатла яратар инсон бақони.
Ҳаётнинг меъёрин бузмаса ҳар ким,
Ғамлардан чок этмас сўнгра яқони.

* * *

Ғайрат камарини белингга боғла,
Меҳнат қил, яратгин, фурсатни чоғла.
Сен инсон номингни унутмай асло,
Шукурни дилларда доим ардоғла.

* * *

Сабр қил ҳаётда йўғу борингга,
Боқиб сўз юритгин юрак торингга.
Оламда губорсиз яшайман десанг,
Содиқ бўл ҳамиша дўсту ёринга.

* * *

Тириклик чоғларда вафо истарим,
Беҳуда ўтказма умрингни ярим.
Оҳ, ҳаёт қадридан бепарво қолиб,
Сўнг тавоф айлама сен хоки сарим.

* * *

Сухбатлар чогида бузмагин меъёр,
Хар бир сўз магзига қилгин эътибор.
Гар давра тўрида тўрт подон бўлса,
Ундан ҳеч фарқ этмас шовқинли бозор.

* * *

Сен ҳар бир сўзингни ўйламай айтма,
Касб этма бировдан қилишни таъма.
Афсунокор юмуддан йироқ бўлгинда,
Мафтункор ишлар чун йўлингдан қайтма.

* * *

Борлигинг ногоҳон босса ҳам абр,
Чексангда ўртаниб жафодан жабр.
Ўз ақл, фикрингни даво билгинда,
Бориға шукр қил, йўзига сабр.

* * *

Олам олтин бўлса, ҳаёт-дур, гавҳар,
Уни безатгувчи инсондир заргар.
Ўзингни бахтли бил қачонки, агар,
Ўзгани қалб нуринг қилса мунаввар.

* * *

Ажаб, қизиқ бўлар бу дунё иши,
Донода бўлса-ю барча ташвиши.
Кўксига қўл уриб подон демишки:
«Мендан ўзга йўқдир ақлли киши».

* * *

*Яралган аззали мавжудот бетин,
Бир-бирин тўлдиранг само-ю, замин.
Муқаддас аталган ҳаётнинг бироқ,
Аввали енгили, поёни вазмин.*

* * *

*Ҳаётда бутлик йўқ доим бўлар кам,
Гоҳида шодону, гоҳо кўзлар нам.
Беаёв фурсатнинг ҳеч бир тўхтовсиз,
Умр карвонида борурмиз биз ҳам.*

* * *

*Тилингдан яхши сўз чиқса гар ҳардам,
Эътиқод дилингда булолса ҳамдам.
Эзгу йўл, мақсадин ёритар мудом,
Қалбдаги нур ила нури осмон ҳам.*

* * *

*Софликни севсанг гар дилдан ҳар қачон,
Ардогин аямас бу мангу башар.
Билгилки ҳаётда мудом чин инсон,
Мусаффо қалбларга интилиб яшар.*

* * *

*Оллоҳ бермаганга байт иши қийин,
Мунофиқ Ҳақ сўзни айтиши қийин.
Кўнгил позиклигин билки, эй аёл,
Гар эркак ҳуркиса қайтиши қийин.*

* * *

Сўзлар бор тингласанг тутади титроқ,
Таъсири фақат дард, аччиқ гам, фироқ.
Сўзлар бор даволар қилгувчи, бироқ,
Хар қандай доридан минг бор яхшироқ.

* * *

Ўт пуркаб ортиқча қилмагин ҳашам,
Хавас деб паришон бўлма бекарам.
Наздингда паҳлавон бўлсангда ҳаргиз,
Ожизсан ҳушёр бўл, эй аҳли одам.

* * *

Ўқиб уқибсанки соҳиб адабсан,
Ақл инжуларин бошга қадабсан.
Сени суйибдики аҳли фозиллар,
Билгилки сен ўзинг, ўзинг хуштаъбсан.

* * *

Донолик хислати доим наф бўлур,
Нодонлик қисмати фақат хавф бўлур.
Маърифат чирोगи ёнган макондан,
Билгилки ҳар қачон зулмат даф бўлур.

* * *

Инсонга умид ва кутмоқ қанотдур,
Илму амаллари унга нажотдур.
Ҳаётда ким ўзин танибди, билки,
Ул асил ҳақни ҳам таниган зотдур.

*Меҳрни аввало кўзлардан ахтар,
Сўнгра бол мисоли сўзлардан ахтар.
Соҳиби аталмиш бор яхшиликни,
Чехраси очилган юзлардан ахтар.*

** * **

*Ҳисобин қилгувчи ўзи ҳар онни,
Эгамдир яратган турфа инсонни.
Холиқи яктоки, имкон берибди,
Шукур қил, қизганма сира эҳсонни.*

ҲАЁТДАН ОЛИНГАН САБОҚЛАР

Кибр - инсонни яхши фазилатларини бузувчи ёмон хусусиятлардан биридир. Кибр ҳамиша инсон қалбидаги уч эшикдан кириб олишликни пойлаб туради. Ушбу уч эшикни очилиш пайти куйидаги ҳолларда имконият туғдиради.

1. Инсонни мол-дунёси меъёридан ошса.

2. Амалдор бўлиб ўз қўл остидагиларга гурурга берилган ҳолда тайзиқ ўтказиш учун амалидан фойдаланса.

3. Илми ортиб кетган пайтда.

Бундайин ҳолатлардан Аллоҳнинг ўзи асрасин.

* * *

Қуръони Карим - том маънода Аллоҳнинг каломи демакдир. Ундаги на бир сўз ортиқча-ю, на бир сўз кам эмас.

* * *

Инсон учун табиатдаги барча егулик неъматларга Ой таъм, Юлдузлар ранг берса, Қуёш эса уларни пиширади. Қудратига ташаккур.

* * *

Азиз биродар!

Бир нарсага аминмиз-ки, бизлар вақти-вақти билан мавриди келганда, ўтган аждодларимиз, ёхуд ота-оналаримизни хотирлаб эҳсон қилишдан ташқари улардан қолган яхши фазилатлар, яхши сўзлар, шунингдек, қилган яхши амаллари ҳамда қолдирган ёдгорликлари ҳақида яхши сўзлар билан тилга олиб, уларга атаб дуои такбирлар қилиб турсак. Уларнинг охиратларига ҳам, ўзимизнинг эзгу ишларимиз ҳосиласига ҳам ижобий таъсирлар кўрсатмоғи шубҳасиздир.

* * *

Ҳар қандай истеъдод ва ижод эгасини соф ҳамда эзгу нияти бу-ҳақ томонидан ақлу илмига қўшиб берилган неъмат инъомларини кўзи тириклигида инсонларга нафи текканлигини кўришлиқдир.

* * *

Суҳбат чоғида бир олим хокисор шоирдан сўрабди:

- Мавлоно, сиз учун бахт қандай ва у қаерда?

Шоир дебди:

- Мен учун бахт жуда оддий ва яқин. Яъниким, агар мен ҳар кунги эзгу ниятларимга мос ҳолда бирор кишига хоҳ қўлим, хоҳ сўзим билан бўлсада, заррача яхшилик қила олсам, ўшани бахт деб биламан.

- Хўш, муҳтарам зот, энди ул саволга жавобни ўзларидан эшитсак?

- Бу борада мен сизнинг фикр тарозусига қўйган тафаккурларингизга тенг келадиган сўз айтишга ожизман, дебди олим узр сўраб.

* * *

Бемор соғайиб кетмоғи учун аввало унинг пок қалбида икки улуғ ният бўлмоғи шарт. Унинг бири Яратганга сидқидилдан қўйилган эътиқод бўлса, иккинчиси шифо бахш этувчига бўлган ихлосдир.

* * *

Биз Аллоҳ берган бир улуғ неъматни қадрига етмаймиз, у ҳам бўлса ақлдир. Уни қачонки ишлатгандагина қадрига етамиз холос. Ишлатиб бўлгандан сўнг эса яна лоқайдлик билан қараймиз. Тангри шу лоқайдликдан ҳамиша асрасин.

* * *

Инсонни тўрт улуғ фазилат камолотга етказди. Улар: ота дуосини олмоқлик, подшоҳ фармонларига тўғри амал қилмоқлик, ҳаром ишларга қўл урмаслик ҳамда ҳамиша яхши ниятлар билан иш тутмоқликдир.

* * *

Шариатни тушунган, иймон-эътиқоди бутун аёл ҳар қандай лавозимда бўлмасин ўз умр йўлдошига. «Мен фалон жойга кетдим» демайди.

Аксинча: «Мен фалон жойга бориб келайми?» деб сўрайди.

* * *

Ҳақиқий мўмин киши шариат ишларида ҳатто бешикдаги боласидан ҳам уёлиб иш тутади.

* * *

Ишқ - муҳаббатнинг бир қисми - ҳазун, яна бири эса бахт - саодатдир.

* * *

Ўқитувчи - жамиятнинг табибидир.

* * *

Яхшиликнинг уруғи ҳеч қачон пуч бўлмайди.

* * *

Кўнглида яхшилик нияти бор инсон ҳеч қачон ёмонликка юз тутмайди.

* * *

Қушлар сайроғида уч аниқ мазмун борлигини англадим. Унинг бири тириклик бўстонида борлигига шукроналик бўлса, иккинчиси осойишталик ва ризқ - насиба тилаш. Учинчиси эса яратганга ҳамду санолар экан.

* * *

Истеъдод гуллаб, бебаҳо маънавий мевалар яратиши учун унга ҳаводек зарур бўлган ижодий муҳит керак.

* * *

Беғубор болаларнинг пок туйғуларини худди тиниқ кўзгуга ўхшатаман. Чунки уларнинг ҳар бирида оила тарбияси яққол акс этиб туради. Доно халқимиз бу фикрни «Қуш уясида кўрганини қилади», ибораси билан атайди.

* * *

Ёлғизлик ва бедорлик тунларида соат гўё одамни энг яқин тирик ҳамроҳига айланади. Айниқса унинг бир маромда чиққилашини тафаккурнинг яхшилик мувозанатидан чиқмайдиган донолар лутфига ўхшатасан, киши.

Ажабо, у юрагингга таскин бериш билан бирга, баъзан умр мазмунлари хусусида суҳбат қилаётган меҳрибон дардқашингдан фарқ қилмайди-я.

* * *

Ажабо!.. Ҳаёт шундай гўзал, шундай сеҳрли ва шундай мураккаб жараёнлардан иборатки, бепоён бўстонлари бўлиб, унда аввало болаликнинг беғубор фахри, кейин айрилиқ азобларининг жабри, сўнгра эса оилани елканга ортилган рўзғор деб аталган оғир юки билан сабрга таяниб яшар экансан, киши.

* * *

Ҳазрати инсон деб аталмиш зоти шарифни ҳаёт бўстонида сабоқ оладиган мактаблари жуда кўп бўлиб, улар орасида энг муқаддаси бу – «Оила мактаби»дир чунки ул зот мана шу муқаддас қўрғонда илк бора ёруғ олам юзини кўради. Ва дастлабки соз ва носозлик сабоқларини ҳам ўша ердан олади. Келажак пойдеворини таъмал тошлари ҳам шу жойдан қўйила бошланади. Мазкур мактабнинг дарслари, мавзулари шунчалар ранг-баранг, шунчалар пурҳикмат бўлса-да, бироқ улар орасида энг ёмони ота учун «Онанг ёмон», она учун эса «Отанг ёмон» дарсидир.

* * *

Ҳар қандай истеъдод ва ижод эгасини соф ҳамда эзгу нияти - ҳақ томонидан ақлу илмига қўшиб берилган неъмат инъомлари кўзи тириклигида инсонларга нафи текканлигини кўришлиқдир.

* * *

Ҳақиқий эътиқодли инсон ўз тириклик амалиётида икки буюк савоб ва икки буюк, гуноҳ ишларини сарҳисоб қилиб яшайди. Икки савоб ишни бири яратганни ягона билиш, иккинчиси эса эл хизматида бўлишлиқдир.

Икки буюк гуноҳни бири Яратганга ширк келтириш бўлса, иккинчиси эл коридан ўзини четга тортиш ёки унинг назаридан қолишлиқдир.

* * *

Мусулмон фарзанди бўла туриб эътиқод билан ҳеч қандай ибодатга қўл урмаган, аксинча ибодат қилгувчиларни мазаҳ қилиб умргузаронлик қилган атеистнинг кексайгандаги тескари таҳоратига қаранг?!

* * *

Кимки маърифат ва шариат илмини мукамал эгаллабди, демакки ул инсон ҳақиқатга эришмоғи ҳам шубҳасиздир.

* * *

Фарзандини отасидан устун қўйган, аёл ҳеч қачон роҳат-фароғатда яшай олмайди.

* * *

Ҳеч қачон истеъдод соҳиби ёки ижод аҳлининг дил экинзоридан ёмонлик униб чиқмайди.

МУНДАРИЖА

Муборак	3	Сенга айтсам	37
Ватан шаҳди	5	Бировларга	38
ҒАЗАЛЛАР		Маснавий	39
Бўлмағай	6	Муҳаббат	40
Ораста бўл	6	Гулбазми	41
Кам-кам бўлур	7	Мен башар фарзандиман	43
Одами эрсанг агар	8	Пул ўлсина пул ўлсин	45
Офтобим менинг	8	Баъзилар	47
Даврон келиб	9	О, муҳаббат	49
Мард ўғил, ширин қизим	10	Ҳақни айтсам	50
Шоиру устоз атаб	10	Бир ёр йиғлар	51
Кўнгил пири	11	Бевафо ёр	52
Чаман чодак	12	Умр оқар дарё экан	54
Яхшидур	13	Сен ганимат, мен ганимат	55
Нигор ўлдим	14	Марсия	56
Излаганим яхшилик	15	Насиҳат сенга	58
Дилни ёр этдим	16	Байт-ул ҳикмат	59
Хушхон элим	17	Тўртликлар	60
Инсон бўлак	18	Ҳаётдан олинган сабоқлар	66
Сўзла санам	19		
Саволлар бор	19		
Мудом икки аро бўлдим	20		
Юзлари олинг	21		
Рухий малагим	21		
Қадр билсанг	22		
Фасли баҳори билан	23		
Эъзозим бор	24		
Яхшилик	24		
Насабдандур	25		
Азизим	26		
Ёрдан топар	26		
МУҲАММАСЛАР			
Бу кўнгилдир-бу кўнгил	27		
Сизга илиндим	28		
Сендан ўзга	29		
Мавлоно Муқумийга	31		
Мавлоно Ҳазийнига	32		
ТУРФА ШЕЪРЛАР			
Не дединг	33		
Она қишлоғим	34		
Ёр-ёр	35		
Онажон	36		

Адабий-бадиий нашр

Салимхон НАЗИРИЙ

МУҲАББАТНИНГ ТУРФА РАНГЛАРИ

Муҳаррир:	Жамолiddин МУСЛИМ
Тех. муҳаррир:	Ғ. МУЛЛАБОЕВ
Саҳифаловчи:	А. ТОШХОЖАЕВ
Мусаҳҳиҳ:	С. ЯҲЎЕВ

Теришга 21.12.2006 йил берилди. Босишга 20.01.2007 йил рухсат этилди. Газета қоғозига офсет усулида босилди. Бичими 60x84. 1/16. Ҳажми, 4,5 босма табақ. Адади 500 нусха. Буюртма № 790. Баҳоси келишилган нарҳда.

«Наманган» нашриёти. Наманган ш. Навоий кўчаси, Матбуот уйи, 3-қават.
«Чуст босмаҳонаси» МЧЖ. Чуст шаҳри, Суфизода кўчаси, 8-уй.